

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Activitate preotească

Neamul nostru românesc, după sbuciumări și suferințe de veacuri, și-a croit hotarele geografice în conformitate cu interesele sale naționale.

A câștigat pământul udă cu sânge, i s'a împărțit moșie, i s'au adus onoruri, așa că ar putea acum deplin liniștit să-și depeze firul vieții, culegând rezultatele bune ale lucrărilor sale.

Așa se desprinde firul gândirii sănătoase. Foaia însă își are și latura *cealaltă*.

Pas de pas putem zări suflete schimonosite. Pare că vântul otrăvitor își preumblă sborul peste câmpia vieții noastre, și stânge în cale podoaba livezilor, lăsându-ne ierburile veninoase.

D'asupra masselor de oameni, care au jertfit energie supraomenească pentru întronarea prestigiului său, — planează florile rupte și zdrențuite ale unor doruri neîmplinite.

Simte și vede mulțimea trudită, cum în preajma sa se înmulțesc sufletele deșarte, cum parveniții mișună la târguri, cumpără și vând, înșală, batjocoresc și sfidează lege, morală și bun simț.

Vede această pătură sătească în de obște, că marginile cinstei și ale necinstei s'au apropiat atât de mult, încât aproape se confundă, și uneori cu greu se mai poate stabili, din negura de haos, calea demnității.

Aproape zilnic auzim și citim, cum urmează critice și plângeri, patime și violențe, «idei nouă», cu înlăturarea vânduielilor vechi, înlocuite în teorie cu altele «moderne».

Răsar profeți, cu fel de fel de învățături, fără să-și dea seamă că poporul este o unitate evolutivă, care își are stabilită obârșia, tradiția, limba, legea și formele elementare de cultură.

*

Copleșit de ideea aceasta, pare că aud fremăt de pădure bătrână... Simt cum vibrează coardele vieții noastre sătești, atinse de-un suflu mai aspru, mai răcoros și dornic de sănătate trupească și sufletească, — și desprind, din acest cântec de codru și coarde vibratoare, o tainică rugă: «*Preoți, vă cheamă la muncă poporul*».

E simplă ruga țaranului, dar tainele ei spun multe celorce știu să înțeleagă și să asculte.

Un șir de veacuri, în sbucium și lupte, ni-a dat să ne croim vatră și casă.

Am obosit de multe ori în drumul suferințelor, ne-au doborât adese la pă-

mânt, — dar n'am îngenunchiat în fața dușmanilor.

În munca aspră noi și poporul ni-am oțelit puterea și-am frânt zăgazul, croindu-ne calea spre cămin.

În casele noastre umile ne-am odihnit puțin. Nici de aici încolo n'avem să lăsăm truda pe seama altora, ci vom rămânea credincioși trecutului nostru, pe care unul dintre fruntașii neamului, dl V. Goldiș, eată cum l-a prezentat în cuvântul său rostit la solemnitatea punerii pietrii fundamentale a catedralei ortodoxe din Cluj:

Națiunea aceasta prin credința sa s'a mântuit...

Bisericețele de crengi și scânduri au fost cetățuile nebiruite de toate uraganele vrășmașilor omenești. Umilii și umiliții ei preoți, simpli și săraci, cu duhul au fost ostașii ei neînfrânți și istovitori.

În Ardealul încătușat, acești preoți au fost în toate vremile adevărații conducători ai turmei credincioase, mângăetori și sfătuitori în pace, viteji conducători în vijelii, în același timp vestiitori ai crucii și purtători de sabie. Ei erau în fruntea cetelor lui Horia, «popi valahi» cum le spuneau opresorii noștri, în limba lor oficială latinească, — Vlădicii lor au iscălit aceluși libellus Valachorum. Vlădicii lor au prezidat Adunarea de pe Câmpul Libertății în 1848, ei au fost tribunii lui lancu, ei au fost căpitani în luptele noastre pentru libertatea națională, și în ziua mării de la Alba-Iulia 1 Decemvrie 1918, în fruntea preoțimii lor, toți vlădicii români se aflau pe tribuna de unde s'a proclamat unirea pe vecie a neamului românesc în noua «Dacia Felix».

După astfel de energie, cheltuită veacuri dearândul pentru susținerea și înfăptuirea visului național, preoții nu se mai pot prezenta ca o slabă ceată de drumetși ce și-a epuizat valoarea. Ne așteaptă lupta pentru organizarea economică, morală și culturală a neamului.

Chemarea mulțimii nu mai poate suna în deșert pentru noi, străjerii de veacuri ai satelor.

Cătră noi, păstorii de suflete, se îndreaptă glasul mulțimii dela țară. Ea știe că evanghelistul zice: «V'am ales pe voi și v'am pus, ca voi să mergeți și roadă să aduceți» (Ioan XV, 16). Aduceți plenitudinea roadelor materiale și morale între noi, căci numai atunci veți fi ai noștri, și noi ai voștri.

E justificată această chemare, căci știm din trecutul nostru că nici un pas, nici o clipă, nici un gând nobil și măreț n'a secondat viața și traiul neamului fără concursul și îndemnul venit dela altare.

Plugarul știe că noi sântem dar din al său dar, și că noi am fost exponentul individualității sale etnice, morale și culturale.

El simte clar că această cărturărimă, ieșită din sinul său, duce și toarce înainte firul continuității celei mai puternice tradiții sufletești, care l-a îndrumat la unitate și consolidare.

Și mai simte acest plugar cuminte și activ, că noi nu sântem o ceată de muncitori străini de sufletul său, improvizată la iuteală, ca să dibuim în târgueli și căpătueli, ci sântem sinteza unei necesități de viață, care-și are rostul în sufletul și credința lui strămoșească.

Dacă această masă, de plugari cu fețe arse, caută în învălmășala vremurilor un pedestal moral, cine oare ar putea fi chemat să i-l dea?

Eată pentru ce se'ndreaptă glasul vremii spre noi, preoțimea.

Să ne reculegem, cu toții, din moleșală și să ne întorcem față spre popor întrebându-ne cu Isaia prorocul: «Ce am putut face încă viei mele și nu am făcut», ca nu cumva mâne poimâne să vie stăpânul sau servitorul, să ne spună în față cu Solomon înțeleptul: «Am trecut prin ogorul omului leneș și eată îl umpluse buruenile, era părăgenit tot, și pietrele de îngrădire toate se surpaseră». (Pilde, 27).

În zilele de fierbere, de căpătuială și corupție, astăzi când cele vechi se înlătură fără sfială, ear cele nouă încă nu au prins rădăcină, se cuvine să fim cu multă severitate în interpretarea datorii ce ne incumbă față de noi înșine și de credincioși.

Dușmanul mare al oamenilor este totdeauna imoralitatea și lipsa de demnitate. De aceea, în lupta ce ne așteaptă, ar fi greșală să stăm pasivi, sau să îndrumăm turma pe drumuri și poteci unde nu calcă păstorul.

E vremea să lămurim și să fixăm temelul moral pe care să clădim prestigiul nostru și al țării.

Prin duhul nou al unui altruism să susținem vechea și legendara încredere în noi și popor.

Trecând la masele largi, să unim toate îndemnurile bune, organizându-le în direcție morală și ortodoxă.

Oștirea noastră preotească, stăpânită de același ideal moral, având și rădăcini puternice în sufletul mulțimii, va ști la timpul dat să-și dea votul pentru binele și prosperarea țării.

Mulțumiți vom fi, că am satisfăcut din belșug chemării noastre de apostoli și îndrumători, aducând roadele bune în viața morală, economică și culturală a patriei iubite.

Pr. A. Ștefan

Acte de spionaj. Ofițeri sași, de janic eroism, în legături cu agenți unguri, au comis, — cum s'a vestit în toate ziarele noastre, — acte de spionaj în folosul sovietelor rusești, a Germaniei și a Budapestei. S'a descoperit că în Viena funcționează o agenție ungară-rușă, sub direcția unui individ, Romansky, cu scopul d'a face spionaj în țările Micii Înțelegeri. Arhiva acestei agenții, privitoare la România, a putut fi ocupată. Din actele sale se constată că mai mulți ofițeri sași din armata română se aflau în serviciul lui Romansky. Șeful spionajului pentru secția Sibiu-Brașov este Dr. Willy dela societatea Anglo-Română, care opera prin mijlocirea lui Coppony, cântăreț sas în Brașov. Căpitanii sași, spioni și trădători, din garnizoana Sibului, sânt Arnold Wittman și Eugen Kappel, amândoi brașoveni de naștere. Arestații își așteaptă meritata pedeapsă.

ad Nr. 8070 Epitr. 1923.

Statutul provizoriu

al fondului de pensuni al preoților și funcționarilor bisericești din Arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

I. Dispoziții generale

§. 1. Fondul de pensuni servește în întâia linie pentru pensionarea preoților din Arhidieceza, a profesorilor seminariali dela seminarul «Andreian», a funcționarilor și a oamenilor de serviciu consistoriali, cari întruiesc condițiile pentru a putea ocupa un post definitiv, precum și a văduvelor lor și ajutorarea orfanilor lor, iară în a doua linie pentru ajutorarea internatului orfanilor de preoți din Arhidieceza. Unde acest statut vorbește despre funcționari, fără a face distincțiuni, se vor înțelege toate categoriile înșirate în alineatul premergător.

§. 2. Fondul de pensuni este proprietatea Arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și are la bază ajutorarea reciprocă a membrilor.

§. 3. Participarea la acest fond este obligatorie pentru toți cei înșirați la §. 1.

Pentru soțiile funcționarilor amintiți în §. 1. cari sânt funcționare bisericești, participarea la fondul de pensuni este facultativă.

II. Dreptul de pensune

§. 4. Fiecare funcționar din categoria celor numiți în §. 1. au dreptul la pensune după un serviciu neîntrerupt de 10 ani, în cazul dacă prin boală sau bătrânețe, sau altă cauză devin neapți pentru a mai servi sau dacă sânt dimisionați fără vina lor din serviciu.

Timpul de serviciu se socotește din ziua intrării în serviciile numite în §. 1. până la ziua când a urmat pensionarea.

La pensionare se vor considera numai acei ani de serviciu după cari s'au plătit taxele prescise în §. 18, 19 și 20.

§. 5. Funcționarilor amintiți în §. 1. li se socotesc ca ani de serviciu și acei ani, cari i-au petrecut ca învățători, profesori, sau altă funcțiune bisericească școlară în arhidieceza, întrucât nu primesc după acei ani serviți pensune separată și dacă plătesc taxele prescise în §§ 18, 19, 20 plus 5% interese.

Preoții, cari primesc o pensune de învățător, vor primi dela acest fond pensune numai dela data intrării în serviciu de preot.

§. 6. Drept de pensune are și văduva și copiii unui funcționar numit în §. 1., răposat după un serviciu de 5 ani, capătă însă pensunea corăspunzătoare după anii serviți.

Văduva unui pensionar sau funcționar cu drept de pensune, dacă ea însași are drept de pensune ca fostă funcționară, nu va putea cumula cele 2 pensuni, va avea însă drept la pensunea cea mai mare.

III. Pensunea

§. 7. Pensunea este personală, legată de persoana care beneficiază de ea. Plata ei nu poate fi făcută decât titularului. La copii minori se plătește tutorelui.

§. 8. Preoții și protopopii după un serviciu de 40 ani, funcționarii consistoriali după 35 ani, iar profesorii dela seminarul «Andreian» după 30 ani au dreptul la pensunea întreagă normată în §. 9.

§. 9. După serviciu de 10 ani pensunea se statorește la 40% dela retribuțiunile ce le-a

avut funcționarul în ziua pensionării și după cari s'au plătit cvotele prescise.

Dela 10 ani în sus:

a) la preoți-protopopi se mai adaogă după fiecare an de serviciu 2%.

b) la funcționar consist. 2 și $\frac{1}{10}$ %.

c) iar la profesori seminariali 3%.

Pensiunea nu poate fi mai mare decât salariul și adaosele după cari s'au făcut reținerile (§. 19) primite în ziua pensionării.

§. 10. *Limita de vârstă se statorește:*

1. Pentru preoți și protopresbiteri 65 ani;

2. pentru funcționari 60 ani și

3. pentru profesorii seminariali 55 ani.

§. 11. Dacă funcționarii numiți la §. 1., înainte de a implini 10 ani de serviciu din cauză de boală sau alt neajuns ar deveni neapți pentru a servi mai departe, ceea ce este a se constata prin 2 medici designați anume spre acest scop din partea consistorului, petentul fiind în drept să ceară complectarea comisiei cu un medic designat de el, ori fără vina lor ar fi demisionați din funcțiune, pentru cazul că ar fi implinit cel puțin 5 ani de serviciu, li se asigură o escontentare în mărimea unei jumătăți a salariului anual și adaosul de scumpete avut, iară neimplinind nici 5 ani de serviciu li-se restituie taxele fără interese, cu cari a contribuit la fond. Dacă funcționarul devine neapt de serviciu în urma unui accident suferit în serviciul funcțiunei sale, va primi pensunea cuvenită după 10 ani de serviciu, chiar și dacă nu a servit 10 ani impliniți.

§. 12. *Văduva* funcționarului are drept la jumătate din pensunea ce a avut bărbatul ei, sau din pensunea la care ar fi avut drept același în ziua morții sale. Văduva are drept la pensune până la moarte sau până la remăritare. Văduva nu are drept la pensune, dacă dela celebrarea căsătoriei până la pensionare nu au trecut cel puțin 2 ani și dacă soțul la încheierea căsătoriei a fost trecut de 55—60—65 ani (§. 10) și nu a servit după implinirea acestor ani încă cel puțin 3 ani în serviciu activ, după încheierea căsătoriei.

Consistorul e în drept a face excepțiuni din caz în caz (accident, boală acută etc).

Văduva unui funcționar, care a răposat înainte de a implini 5 ani de serviciu, drept escontentare pentru sine și copiii săi primește odată pentru totdeauna o sumă egală cu a 5 a parte a pensunii pe un an, la care ar fi avut drept bărbatul ei, după un serviciu de 30, 35 sau 40 ani.

§. 13. *Copii* legitimi și legitimați, a căror mamă trăeste, ai unui funcționar numit în §. 1., — răposat după un serviciu de cel puțin 5 ani au drept la ajutor, până devin majori, care se sistează însă și mai înainte, dacă minorii își câștigă singuri existența.

Ajutorul de copii se fixează pentru 1 copil 20% din pensunea cuvenită tatălui; pentru 2 copii 35%; pentru 3 sau mai mulți copii 50% din acea pensune.

Suma ajutoarelor tuturor copiilor nu poate trece suma pensunii la care are drept văduva. În cazul, că sânt mai mulți ca 4 copii îndreptățiți la ajutor, li se va putea acorda ajutor extraordinar conform §. 28. Orfanii, ai căror părinți au fost ambii funcționari, au dreptul a reflecta la pensunea care le convine.

O.fanii de tată și mamă, capătă ajutorul dublu.

Orfanilor cu defecte corporale sau mintale, cari nu-și pot câștiga singuri existența li se poate acorda ajutorul și după ce au devenit majori, eventual până la moarte, dacă vor dovedi aceasta din 5 în 5 ani prin certificat medical și dela oficiul parohial respectiv. Copiii legitimi sau legitimați ai femeilor membre ale fondului, ai căror soți nu sânt în serviciul arhidiecezei, au drept la ajutor numai dacă a murit și tatăl lor și dacă după acesta nu beneficiază de ajutor sau pensune.

IV. Dispoziții excepționale

§. 14. Când un funcționar iese din serviciu fără vina lui, d. e. prin reducerea personalului sau prin nerealegere, acela are dreptul la pensune și fără documentarea invalidității, dacă a implinit 10 ani de serviciu (§. 9), iară când astfel de cazuri se ivesc înainte de implinirea a'or 10 ani de serviciu, i se restituie, cu excepția taxei fundamentale, sumele ce a contribuit la fondul de pensuni, însă fără interese.

§. 15. Dacă un funcționar, ieșit din serviciul bisericii fără vina lui (§. 11) sau cu invoirea autorității bisericești competente, intră iarăși în serviciu, prin aceasta își recâștigă dreptul avut la fondul de pensuni și la pensionare i se vor socoti și anii de serviciu anteriori, dacă va restitui pensunea sau suma taxelor primite dela fond cu 5% interese dela ziua primirii acelora. Fără aceste restituiri timpul de serviciu i se va socoti numai dela ziua reîntrării în serviciu.

V. Pierderea dreptului la pensie

§. 16. Dreptul de pensune se pierde:

1. Prin moarte.

2. Prin renunțare de bună voie la post.

3. Prin destituire din post în cale disciplinară, dacă pierderea drepturilor de pensune se enunță prin sentință disciplinară ca pedeapsă.

4. Prin trecerea dela confesiunea ortodoxă la altă confesiune.

5. Prin pierderea calității de cetățean român.

6. Când văduva se mărită sau duce o viață imorală, și dacă la moartea soțului din vina ei proprie nu a trăit împreună cu el sau a fost pedepsită pentru crimă sau delict difamante.

7. O.fanii când devin majori, sau își câștigă singuri existența, sau se căsătoresc sau dacă sânt pedepsiți pentru crimă sau delict difamante, decretându-se prin sentință judecătorească și suspendarea drepturilor cetățenești sau interdicția «dela funcțiuni publice».

8. Orfanii primiți în Internatul Arhidiecezei nu beneficiază de ajutor, câtă vreme sânt adăpostiți gratuit în Internat.

VI. Mijloace

§. 17. Fondul se alimentează din:

1. Taxa fundamentală.

2. Taxa anuală.

3. Taxa de avansare.

4. Taxe dela biserici.

5. $\frac{1}{2}$ venit dela parohiile și protopopiatele vacante.

6. Discuri.

7. Taxele pentru examenul de cvalificațiune preoțesc și extradarea duplicatelor de diplome ori certificate.

8. Pedepse dictate de autoritățile bisericești spre acest scop.

9. Ajutor permanent dela stat.

10. Donațiuni și legate făcute în favorul acestui fond.

11. Interesele capitalului disponibil al fondului.

12. Suma ce se plătește din venitele Tipografiei arhidiecezane pentru ajutorarea preoteseilor văduve. —

13. Din alte sume destinate pentru fond de Consistorul arhidiecezan și din venite extraordinare.

Taxa fundamentală

§. 18. Taxa fundamentală se statorește egală cu salariul și gradațiile pe o lună, cari se plătesc odată pentru totdeauna din partea fiecărui funcționar îndreptățit la pensune în sensul §. 4 și se poate achita deodată, sau se detrage din salariu în 24 rate egale cu 5% interese.

Taxa anuală

§. 19. Taxa anuală se statorește la 10% dela salariu, gradații și bani de cvartir, iar la protopopi și dela salariul dela stat și dela adaosul dela Consistor, care se reține în rate lunare la cassa arhidiecezană.

Aceste rețineri se fac numai în decurs de 40, 35, 30 ani, dela ceice au intrat în serviciu după 1 April 1921.

Taxa de avansare

§. 20. Taxa de avansare este sporul retribuțiunii pe o lună a celor înaintați în funcțiune dela 1 April 1921 începând, sau sporul lunar ce-l primesc la salariu ca gradație, sau alt titlu, care se consideră la fondul de pensune.

Taxa dela biserici

§. 21. Fiecare comună bisericească din arhidieceza contribuie cu o taxă anuală după averea de care dispune, și anume:

Comuna cu avere de inventar până la 5000 Lei — 25 Lei taxă.

Comuna cu avere de inventar până la 10.000 Lei — 40 Lei taxă.

Comuna cu avere de inventar până la 20.000 Lei — 60 Lei taxă.

Comune cu avere de inventar peste 20.000 Lei — 100 Lei taxă.

Această taxă se administrează în pătărul prim al fiecărui an la cassa arhidiecezană.

Parohiile și protopresbiteratele vacante

§. 22. Jumătate din venitul parohiilor vacante revine acestui fond pe întreaga durată a vacanței, tot asemenea și 10% din salariul celor primesc dela stat administrației pentru administrarea parohiilor vacante.

Administratorii protopopești, întrucât au în biserică oficiu sistemizat, contribuie cu jumătate din venitul fix din protopresbiterat plus 10% din salariul ce l-ar primi dela stat pentru administrarea protopresbiteratului.

Discul

§. 23. În fiecare biserică din arhidieceză se poartă anume pentru acest fond un disc de două ori pe an și anume: La Dumineca Floriilor și a doua zi de Rusalii. Sumele intrate se varsă la fondul de pensuni.

Taxele pentru examene și duplicate

§. 24. Dela fiecare candidat de preot, pentru examen de calificare preotească drept taxă de certificat se incasează în favorul fondului de pensune o taxă de 50 Lei, iar dela profesori pentru atestatul de definitivare 100 Lei. Pentru extradare de duplicate după orice diplomă sau certificat se plătește în favorul acestui fond 25 Lei taxă.

Tipografia arhidiecezană

§. 25. Suma destinată din venitul Tipografiei arhidiecezane pentru ajutorarea preoteselor văduve, se va transpune la acest fond.

VII. Acordarea pensiei

§. 26. Pensionarea se decide prin consistorul arhidiecezan în ședință plenară la propunerea senatelor respective:

a) La cererea funcționarului;

b) Din oficiu, când este reclamată în interesul oficiului.

ad a) Cererea de pensionare înainte de limita vârstei și anii de serviciu complet va avea să fie provăzută cu certificat dela 2 medici designați de consistor și cu dovadă dela cassa arhidiecezană despre plata taxelor prescrise.

ad b) În caz când funcționarul nu se învoește să fie pensionat, necesitatea se constată din oficiu prin sentința forului competent disciplinar.

Cei ce au ajuns limita de vârstă, pot fi pensionați în interesul serviciului și fără proces disciplinar.

§. 27. Cererile de pensionare ale văduvelor și orfanilor au să fie înaintate consistorului în termen de cel mult 3 luni dela moartea soțului sau tatălui — și vor avea să fie provăzute cu următoarele acte:

1. Extras din matricula morților de pe actul de moarte al soțului.

2. Extras de botez al copiilor minori.

3. Dovadă despre plata taxelor.

4. Certificat de moralitate din partea oficiului parohial, în care se atestă, că văduva e în viață și că duce o viață morală, că la moartea soțului a trăit împreună cu el, că nu a fost pedepsită pentru crimă sau delict difamante, și că nu s'a măritat.

5. Certificat de cetățenie română.

6. Extras de pe actul de căsătorie.

7. Certificat dela oficiul parohial, unde s'a făcut căsătoria, prin care se atestă, că nu s'a desfăcut căsătoria prin despărțenie și din care să se vadă, că dela celebrarea căsătoriei până la moartea soțului au trecut cel puțin 2 ani, și dacă soțul la încheierea căsătoriei a fost trecut de 55, 60, 65 ani (§.10) că a servit după împlinirea acestor ani cel puțin 3 ani în serviciu activ (§. 12).

8. Certificat dela oficiul parohial unde domiciliază copiii și mama, prin care să se dovedească, că sânt în viață.

Orfanii de ambii părinți vor avea să înainteze și certificatul de moarte al mamei.

Dacă cererea de pensune se înaintează după 3 luni dela moartea soțului sau tatălui —

pensiunea se licvidează numai dela data intrării cererii.

VIII. Ajutoare extraordinare

§. 28. Consistorul arhidiecezan poate acorda ajutoare extraordinare funcționarilor și urmașilor îndreptățiți la pensune, în caz de necesitate.

În cazul, când rămân mai mult de 4 copii, consistorul poate acorda după necesitate ajutoare extraordinare și celorlalți copii, care ajutoare însă nu pot fi mai mari, ca ale copiilor îndreptățiți.

§. 29. Din venitul fondului se votează după puțină o subvențiune corespunzătoare internatului arhidiecezan pentru orfanii de preoți.

§. 30. În cazul morții unui membru în activitate se plătește urmașilor un ajutor de înmormântare egal cu salariul și gradațiile pe 3 luni, — iară pentru pensionari văduve și orfani pensiunile ori ajutoarele licvidate pe 3 luni.

§. 31. Dacă ulterior se constată o eroare de fapt cu privire la timpul servit, la persoană, vârstă sau retribuțiune, la rețineri sau la calculul pensunii, atât pensionarul cât și consistorul poate cere rectificarea pensunii.

§. 32. Fondul de pensune se administrează separat de celelalte averi ale arhidiecezei și se poate eloca: 1) în depuneri la bancă, 2) în acții și efecte, 3) în realități.

IX. Cheltuelile serviciului pensiunilor sânt:

§. 33. 1. Pensiunile și ajutoarele prevăzute la §§ 9, 12, 13, 28, 29, 30.

2. Subvenții pentru plata personalului și materialului serviciului pensiunilor.

X. Dispoziții transitorii

§. 34. Membrii vechi ai fondului de pensuni, cari încă nu și-au întregit taxele către fond potrivit statutelor formulate de Sinodul Arhidiecezan în anul 1919, sânt în drept să le întregească acum potrivit §-ului 14 din acele statute, plătind după sumele de întregire 10% interese de întârziere pe toți anii de serviciu înainte de 1 April 1921. Aceste sume se vor plăti în curs de 2 ani și se vor reținea la Cassa arhidiecezană din salarii în rate lunare egale.

Membrii intrați în serviciu înainte de 1 April 1921 vor primi pe anii serviți înainte de acest termen pensia cuvenită conform statutelor după cari au plătit sau întregit taxele, și anume majorată conform §-ului 35, iar pentru anii serviți după 1 April 1921 după statutul prezent, § 9, socotindu li-se însă după fiecare an din primii zece ani serviți sub regimul prezentului statut o pensie egală cu 4% din salariu, gradații și bani de cuartir.

Membrii intrați în serviciu înainte de 1 April 1921 sânt în drept să răscumpere maximum jumătate din anii serviți înainte de 1 April 1921, plătind pe toți anii ce doresc să și răscumpere, în curs de 2 ani, 5% dela retribuțiunile cari se socotesc la pensie și de cari beneficiază la răscumpărare. Sânt în drept să răscumpere și mai mulți ani, plătind de fiecare an un plus de 10% din retribuțiunile amintite mai sus.

Anii serviți dela 1 April 1921 încoace se vor adăuga la anii răscumpărați.

Membrii fondului dinainte de 1 April 1921, întru cât de prezent sânt în regulă cu plătirile și întregirile prevăzute în statutul din 1919, vor beneficia de răscumpărarea prevăzută în alineatul 4 al acestui §, plătind pe jumătate din anii serviți înainte de 1 April 1921 — 3%, iar pe anii în plus 6% din retribuțiunile amintite în § 9 al prezentului statut.

§. 35. Pensionarilor de azi, cari au o pensie anuală până la 100 Lei anual, li se acordă pe viitor pensia majorată de 10 ori, iară ceice au o pensie mai mare de 100 Lei anual, pentru plusul dela 100 Lei în sus, de 5 ori, fără adaosul de 100%.

§. 36. Întrucât în cursul timpului pe cale legislativă s'ar lua din partea statului măsuri, ca pensiunile funcționarilor eclesiastici din arhidieceză să fie suportate de cassa generală de pensuni, ce se află în administrația statului după legea generală de pensuni, și drept urmare fondul de pensuni și-ar perde menirea precizată în alineatul 1 al §-lui 1, averea fondului cu intacta asigurare a drepturilor câștigate pentru trecut și pe lângă satisfacerea conștientioasă a obligamentelor statutare față de pătași și urmașii lor îndreptățiți, rămâne în proprietatea arhidiecezei, spre a se subvenționa din venitele lui internatul pentru orfanii de preoți.

§. 37. Statutul prezent intră în vigoare în mod provizor la 1 Iulie 1923, având consistorul a prezenta în proxima sesiune sinodală calculul matematic despre posibilitatea aplicării dispozițiilor cuprinse în aceste statute.

Statutul prezent, după punerea lui în aplicare definitivă, se poate modifica numai prin Sinodul arhidiecezan și numai prin un conclud luat cu o majoritate de 2 terțialități a voturilor celor prezenți. Propunerile de modificare pot veni numai prin sau dela Consistorul arhidiecezan, — care este dator să le publice în organul oficios al Arhidiecezei cel puțin cu 15 zile înainte de întrunirea sinodului, — și deodată cu convocatorul la sinod să le comunice și deputaților sinodali.

§. 38. În cazul când dotațiunea actuală a celor îndreptățiți în §. 1 la pensune s'ar micșora, ori ar interveni o modificare în alimentarea fondului, ori s'ar schimba situația valutară încât venitele fondului nu ar fi suficiente pentru plădirea cheltuelilor prevăzute în § 33, sinodul arhidiecezan trebuie să supună unei revizuirii dispozițiile privitoare la suma pensunii și ajutoarelor și să le reducă după trebuințele ce vor rezulta din experiențele câștigate conform împrejurărilor.

§. 39. Cu aplicarea statutelor prezente se încredințează Consistorul arhidiecezan, care va face o instrucțiune nouă, pe care o va pune în aplicare în mod provizor, iară la proxima sesiune sinodală o va prezenta spre aprobare.

Școala de misionare

Dl prof. N. Iorga aînținat la Vălenii de Munte o «Școală de misionare națională și morale». În acest scop, d-sa, mulțumită băncii «Almașanu» și românilor din America, a pus la dispoziție o casă în care pot fi adăpostite douăsprezece elevi.

Școala este pusă sub ocrotirea M. S. Regelnei.

Dl Iorga s'a gândit că, după exemplul cursurilor de vară, într'un mediu rural de aer bun, natură bogată și liniște, conferinți de sfaturi făcute de femei și oameni de bine și de merit timp de un an, ar putea fi de mare folos.

Dl prof. dr. Angelescu, ministrul instrucțiunii, a acordat douăsprezece burse de câte o mie de lei pe lună, adică întreținerea pentru cele douăsprezece elevi.

În școala de misionare se primesc absolvente de liceu, studente și absolvente de universitate care vor să și prepare teza.

Conferințele vor începe la 1 Noembrie și vor fi ținute de profesoare și profesori cari se vor duce la Vălenii de Munte pentru câte o săptămână fiecare.

Liga pentru lupta în contra antisemitismului!

Văzând că nu li-a reușit cu bolșevismul în Rusia, de oare-ce această țară este complet ruinată, jidanii au început a se teme de o reacțiune și de pogromurile ce sânt în perspectivă. În consecință, au început să se organizeze pentru a preîntâmpina mișcările antisemite, care vor veni fatal după căderea regimului bolșevic. La Paris au înființat *Liga pentru lupta contra antisemitismului* căutând ca prin acest organ să previe ceace trebuie să se întâmple în mod fatal pentru neamul paraziților internaționali.

Un jidan din Rusia bolșevică, anume Nahamkes, susține că această ligă este inutilă, de oarece cât timp vor fi bolșevici la cârma statului, nici o mișcare antisemită nu e posibilă. Această afirmațiune a jidanului Nahamkes, care mai e cunoscut și sub numele de împrumut Steklov, e dovadă mai mult că bolșevismul este jidovism. Jidanii occidentali nu sânt însă convingși că bolșevismul va dăinui la infinit în Rusia. Ei știu că un popor, de peste una sută milioane suflete, nu poate fi dominat la infinit de vro cinci milioane de exotici, lipsiți de orice virtute militară și neavând decât talentul de a pescui în apă turbure și de a duce un trai parazitar pe spinarea altor națiuni. Colosul rus se va desmetici odată din starea în care lau adus jidanii și atunci se va scutura strivind pe toți paraziții semitici care i s'au cocoțat în cap. Intocmai ca și Anglia și Franța în evul mediu, sau ca Spania în secolul al XV-lea, jidanii vor fi masacrați sau aruncați peste graniță.

Crezând că pot prin ligi și alte mijloace de propagandă să împedecă evoluțiunea fatală a evenimentelor istorice, jidanii au înființat liga sus pomenită. Se înșeală însă dacă cred că pot prin mijlocul ligilor și a propagandei să împedecă pe ruși și pe celelalte popoare care sânt în permanență jefuite și prostite de paraziți internaționali, se înșeală dacă cred că pot evita inevitabilul, adică eliminarea lor.

Să luăm însă seamă ca, odată cu începearea pogromului în Rusia, să nu ne pomenim cu o invaziune jidovească peste Nistru, căci fatala liga pentru combaterea antisemitismului va lucra ca puhoiul jidovesc să se reverse asupra țării limitrofe. (A. N.)

Știrile zilei

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat în seara zilei de 22 Oct. a. c. însoțit de mai mulți preoți din centru, la Arad, spre a lua parte la congresul preoțimii noastre, ce se va ținea acolo în 23 și 24 Oct.

Parastas. Implinindu-se în 16 Octomvrie a. c. 25 ani dela trecerea din această viață a fericitului adormit în Domnul arhiepiscop și mitropolit Miron, — I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae asistat de 6 preoți și 2 diaconi, a oficiat Dumineca trecută după terminarea sf. liturghii în biserica noastră catedrală un parastas solemn pentru odihna sufletului fericitului defunct.

Predică în catedrală. Dumineca trecută la priceasnă, a rostit în catedrală p. asesor consistorial Dr. Andrei Gălea o frumoasă predică.

Lucrările de împroprietărire din Ardeal. Din situația împroprietăririlor pînă Ardeal pînă la 1 Octomvrie 1923, reese că s'au împroprietărit un număr de 10928 săteni, cu suprafața de 27,359 jugăre. Comunele, deasemenea au primit, pentru pășunile comunale, 17,137 jugăre, precum și 15,464 jugăre de pădure. Pe seama statului au rămas, din exproprierea făcută pînă acum, 9833 jugăre pământ cultivabil și 936 jugăre de pădure. Pînă la data de mai sus suprafața totală, expropriată și dată în folosință sătenilor, se ridică la 364,662 jugăre.

Măsuri înțelepte au luat autoritățile din Deva: în urma intervenirii făcute de serviciile sanitare din Valea Jiului, s'a dispus ca toate cărciumile, din acest centru muncitoresc, să fie închise de Sămbătă seara pînă Luni dimineața. Măsuri asemănătoare s'au luat și se vor lua și în alte locuri.

Inaugurare. Duminecă, în 14 l. c. s'a inaugurat noua local de bancă al sucursalei clujene a băncii Albina. Astfel, cea mai veche bancă din țară, — deși cu oarecare întârziere, — își ocupă locul cuvenit în mijlocul pieței Clujului. Localul său, în centrul orașului, este înzestrat cu toate înzestările tehnice de bancă.

Când fierbe vinul. Într'un sat, lângă Oradea-Mare, trei săteni s'au coborât în pivniță, unde aveau must la fier. În urma gazului (bioxid de carbon) care se produce la fermentația mustului, toți trei și-au pierdut cunoștința și, după câțiva timp, au murit asfixiați. A doua zi au fost găsiți acolo morți.

Aviz. Cu începerea de Luni, 22 Octomvrie 1923 se vor ținea la Ambulatorul policlinic din Sibiu, str. Trei stejari nr. 20, orele de consultație pentru boale de copii și tuberculoză: înainte d. a. dela 11—12 și 12—1.

Cimitirul. Un tânăr tinichigiu din Ouarte (Franța), a căzut de pe clopotnița cimitirului, înaltă de 25 metri. Cei cari au sărit în spăimântați să l ridice, au constatat că tinichigiu n'avea nimic. Cimitirul i-a purtat noroc.

Intrunire colegială. Promoția anului 1903 a liceului din Blaj se invită prin aceasta la întrunirea colegială de 20 ani, care se ține la Blaj în 8 Noemvrie (ziua sfântului Dimitrie). — Ceice doresc a participa sânt rugați să se anunțe pînă la începutul lui Noemvrie colegului Dr. Alex. Rusu, Blaj. — Cluj, la 17 Octomvrie 1923. Dr. Alexandru Rusu, Aurel Esca.

Nr. 350/1923

(143) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II. Gothatea cu filia Ulieș, protopopiatul Iia, devenită vacantă prin hotărârea Ven. Consistor Nr. 6112/923 din 4 Iulie se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român»

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. (11 jug. 363 st □) pentru venitele dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite în conformitate cu normele în vigoare, la oficiul protopopesc Iia, jud. Hunedoara, în termenul deschis și pînă în 8 zile înainte de alegere să se prezinte în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Iia, la 30 Septemvrie 1923.

Oficiul protopopesc ort. rom. Iia în înțelegere cu comitetul parohial al comunei bis. Gothatea.

Const. Moldovan,
protopop.

(136) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II-a din Hondol, protopresbiteratul ortodox român al Devii, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să și subștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul proto-

presbiteral în Deva, județul Hunedoara, pînă la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra, și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Deva, la 20 Septemvrie 1923.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Devii în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 436/1923 protop.

(141) 3—3

Concurs

Sistemizându-se în baza ordinului consistorial dela 24 August a. c. Nr. 6232 Bis. un post de capelan temporal în parohia de clasa a III-a Toarcia cu filia Cherdeal, din protopresbiteratul Agnitei, pe lângă actualul paroh Ioan Braniște, cu drept de succesiune, pentru ocuparea acestuia se publică concurs cu termen de 30 de zile socotite dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Jumătate din venitele stolare după serviciile preoțești pe care le va îndeplini capelanul.

2. Salarul pe care-l va primi eventual ca retribuțiune dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare să se înainteze subscrisului în termenul susindicat, ear reflectanții să se prezinte în biserică din parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 25 Sept. 1923.

În înțelegere cu sinodul parohial concernent.

Ioachim Munteanu,
protopop.

Faceți-vă membri la Societatea română de înmormântare din Sibiu (întemeiată în anul 1900)

ca să vă asigurați pentru cazul morții un ajutor de înmormântare de 500 lei pînă la 4000 lei în cele mai ușoare condițiuni. — Membru poate fi oricare cetățean al României, bărbat sau femeie, dela vârsta de 25 ani în sus.

Societatea aceasta s'a întemeiat în anul 1900 și a plătit pînă acum ajutoare de peste 100,000 lei. Președinte: Timotei Popovici, profesor, secretar Ioan Marcu, conducătorul librăriei arhidiecezane, casier Patriciu Marcu, exactor arhidiecezan.

Inscrieri se pot face în fiecare zi la casierul societății, strada Mitropoliei 45

(Edificiul Librăriei arhidiecezane)

(75) 8—10

Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

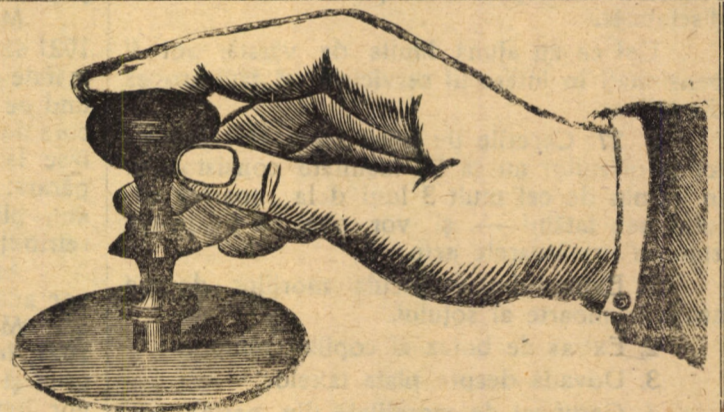
Sibiu, strada Tribunei Nr. 14

Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane, precum și sigile din metal pentru sigilarea cu ceară, mașini de numerotat și cu data zilei din metal, și orice lucrări ce se țin de branșa aceasta.

Comandele să se adreseze la „Librăria Arhidiecezană”, Sibiu, str. Mitropoliei 45, sau direct la fabrică. Cu toată stima

145

Oct. L. Vestemean.



Tipografia și Librăria arhidiecezană în Sibiu

TIPOGRAFIA

bogat asortată cu litere și 4 mașini, instalate cu motori electrici, se recomandă pentru tipărirea de:

cărți didactice, literare, tipări-turi pentru bănci: acții, libele de depuneri, bilete de cununie, logodnă, vizită, anunțe funebre, cum și orice alte lucrări

::: pe lângă cele mai favorabile condițiuni. :::

LIBRĂRIA

aranjată cu toți articlii necesari pentru trebuințele bisericești-școlare și anume:

cărți rituale și literare bisericești, precum și toate Bibliotecile apărute pînă acum, cărți literare, harte geografice, globuri terestre, rechizite de scris și desemn, etc. etc.

Serviciu prompt și conștientios; la comande mai mari se acordă toate favorurile posiib.

==== Cataloge despre cărțile din librărie la cerere se trimit gratuit și frano lec. =====